

J I Ž A N

JOŽINŮV TRAMPSKÝ OBČASNÍK

JEN PRO VLASTNÍ POTŘEBU

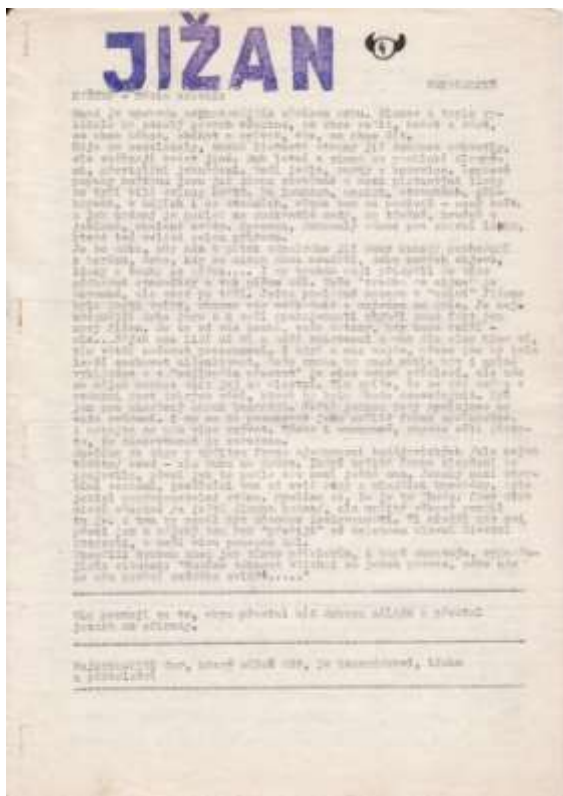
NEPRODEJNÉ NEPŘEPOSILATELNÉ

JIŽAN
JOŽINŮV TRAMPSKÝ
OBČASNÍK
Nepřeposílatelné, Neprodejné
č. 100 Květen 2025

Ahoj kamarádi
trampové, čundráci a milovníci
přírody.

Vůně šeráků pro mnohé z vás jistě znamená máj, lásky čas a pro nás, kteří jsme roky prožili v totalitním režimu, se vybavuje i hluboko do mysli vyrytý obraz tanků osvoboditelů. K takovým výročím patří i vzpomínky a úvahy o tom, jaké to bylo a co by bývalo bylo kdyby to nebylo apod. Popravdě řečeno, proč slavit zrovna toto výročí (jestli se dá vůbec něco oslavovat), kdy jedna totalita jen vystřídala druhou, vůbec nerozumím. Mám pocit, že i pár kamarádů, které považuji za rozumné, se rovněž tváří, že nejde o nějaké zvlášť významné datum. Proto bude lepší nedívat se jen do minulosti, ale vpřed a nenechat si to zkazit a místo toho se třeba snažit strávit co nejvíce času na cestách.

Máte rádi úvodní slova? Čtete je vůbec? A co když vám řeknu, že odhad času může být i velmi relativní, jak už ostatně tvrdil starý Einstein?. Dám vám příklad – právě vychází jubilejní číslo Jižana...a tak možná bude trochu ho připomenout. Mě přijde, že už je starší než Večerníček, takovej ten prcek s papírovou čepicí, nejspíš z dobového Rudého práva, možná starší než samotný slunce... ale to už přeháním. Přesto je všechno jakoby to bylo včera, protože čím jsme starší, tím jakoby ten čas pádil ještě rychleji. Nejlíp to asi člověk pozná, když se podívá na své děti. Jak je to dlouho co jste je vezli z porodnice? Půl roku? Rok? Cože? Už takovou hromadu let? Zároveň je ovšem ta doba vzdálena jakoby to bylo tisíce let. Svět – i ten tramský – se zatím změnil k nepoznání. I my jsme jiní, starší. Prošli

jsme pandemií jaká tu nebyla celé století a naše životy převrátila vzhůru nohama. Také

kousek za humny zase zuří velká válka jaká tu nebyla třičtvrtěstoletí. Přežili jsme komunisty a přece se obáváme, aby nebylo ještě hůř. Řeknete si, že si pořád na něco stěžujeme, žbrbláme a máte pravdu. Jenže, jsme prostě takoví.

Ale abych neodbočoval. Právě k vám přichází sté číslo Jižana a tak je třeba ho trochu připomenout. O to více, že už jednou, potažmo vlastně dvakrát neexistoval a přece se šířil a šíří dál. Nechtěl bych

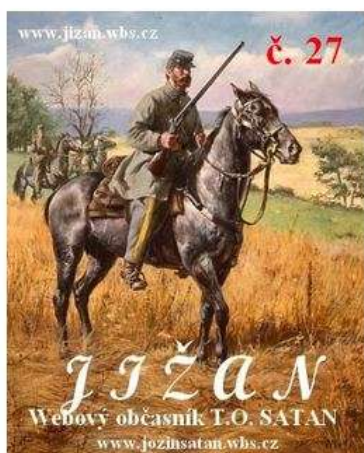
tvrdit, že je to dobrá značka, ale důvod k oslavě snad ano.

Je to ostuda, ale kdy vyšel první Jižan se už asi dá těžko dohromady. Jisté je, že to bylo ještě za bolševika, zřejmě tak nějak kolem roku 1987. Tenkrát se dělal jen na koleně, ale se stejným zápalem. První čísla vznikaly jen jako kopírákové průklepy, později došlo na xeroxové kopie, ale to už nám bylo soudruhy

doporučeno, abychom své zájmy nasměrovali jiným směrem.

JIŽAN

Po perestrojce nastalo období, kterému se nevím proč říká porevoluční a pak semínko, které nám hlodalo v mozku přispělo k tomu, že jsme do toho chomoutu vlezli znova. No, neříká se snad: „Do třetice všechno dobrého?“ Hodili jsme za hlavu starosti s distribucí a nechali se okouzlit moderní technikou. Ta nám sice nahrávala, ale ne už tak finanční situace. Na stejný problém dojel i ostravský Tramp, pokusy o znovuoživení budějcké Jižní stezky a i jiné pokusy o trampské psaní. Tak Jižan tak kolem r. 2004 s šestadvacátým číslem usnul zase. A jako bájný Fenix z popela povstal v r. 2011 znovu, tentokrát jako pokus o internetové noviny, byť ne jako nějak vysoce profesionální dílo. Střídají se lepší i

horší časy, ale to tak nějak patří k věci. Na jedné straně jsou tu jasné cíle a na druhé, jak jinak, konfrontace s realitou. V každém případě je tu jubilejní vydání a smečka kolem Jižana bude jen ráda, když na něj budete reagovat stejně, jako na ty předešlé. Hlavní je, neusnout na vavřínech. Možná se vám bude zdát stále stejný, ale berte to tak, že i ten (možný) stereotyp může mít příjemnou iluzi jistoty. I nadále se totiž bude skládat z vašich příspěvků a zpráv a tudíž co v něm bude bude záležet především jen a jen na vás. A kdo chce, ten si i dnes Jižana najde... a dokonce si ho pak může sám vytisknout, případně přeposlat dál.

A zároveň velké díky za přízeň, kterou Jižanovi věnujete. Za všechna ta povzbudivá slova, která vedou k tomu v díle pokračovat. A také za vaši shovívavost a pochopení

šibalského jednání redakčního šotka ŠEJTROČKA, který s oblibou zasahuje do vytištěných řádek.

Jožin

O PORTU JE MUZIKANTSKÝ ZÁJEM

Jihočeská Porta letos přitáhla nečekaný počet soutěžících, celkem 17, což vydalo na rekord v její polistopadové existenci. Odehrávala se o druhé březnové sobotě, s překrásným jarním počasím, opět v divadle U kapličky ve Čtyřech Dvorech.

Dlouhou šňůru vystupujících hodnotila stejně jako v předchozích letech jmenovaná porota: Petr Bohuslav (skupina Asonance), Míra Kolář (šéf Prázdnin v Telči), Jan Přeslička (Epydemye), Linda Rybáková (ředitelka Divadla Oskara Nedbala Tábor), Petra Štroblová (violoncellistka Bonsai č.3). Letošní zajímavostí byl mimo jiné fakt, že v sestavě

soutěžících tentokrát oproti předchozím létům převažovaly vícečlenné formace a kapely.

Vítězství si odvážela tábořská multižánrová zpěvačka Pavla Žožo Ambrožová z Tábora, kterou

doprovázela Kateřina Syrná, jež si stejný úspěch odnášela před dvěma roky, a českobudějovická

kapela Pozvolna s Martinem Káparem. Ale ani řada dalších neodcházela z portovního odpoledne s prázdnou: Pozvání k účasti na Prázdninách v Telči

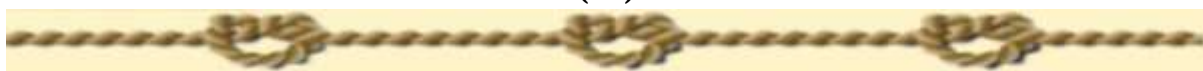
obdržela zpěvačka Klára Sára, na Folk Fest Hluboká kapela Never Been 2 Jamaica, možnost recitálu v českobudějovickém rozhlasu získala Vesla, v divadle Oskara Nedbala v Táboře – Trojmezí, účinkování na Lipně Cihelna a spol., v Bechyni Vrba. V klubu Rybníkářů Nanečisto v Lišově Pavla Ambrožová, v hudební sérii Muzicírování U Vojty a ve

vystupování se skupinou Bonsai č.3 – Petr Vořešák.

Uvidíme, jak si naši jihočeští reprezentanti povedou na řevnickém finále Porty – už teď jim držíme palce....

(hh)

ŠUMAVA A POŠUMAVÍ

Od umělé inteligence se často dají zjistit velice zajímavé informace a jednu z nich vám předložím. Osobně si myslím, že tady si tento výtvor techniky prostě spletl železnici s vodním kanálem (a zbytek si prostě vymyslel) protože jinak by nemohl vzniknout podobný nesmysl. Ostatně, posuďte sami:

„Modravská lesní železnice, známá také jako Modravská dráha, byla úzkorozchodná železnice, která sloužila k přepravě dřeva a dalších materiálů z oblasti Šumavy. Její trasa vedla u Modravy do několika okolních lokalit, přičemž hlavní úsek spojoval Modravu s obcemi jako jsou Rechle a Rokyta. Hlavní úsek železnice začínal v obci Modrava a pokračoval směrem na Rechle, kde se nacházela důležitá pila. Dále vedla k Rokytě, což bylo strategické místo pro dopravu dřeva z lesů do zpracovatelských závodů. Celková délka trasy modravské lesní železnice byla přibližně 15 km, což umožňovalo efektivní přepravu dřeva v horských podmínkách.

Železnice byla v provozu od konce 19. Století až do poloviny 20. Století, kdy byla uzavřena kvůli poklesu poptávky po dřevě a změnám v dopravních technologiích. Tato lesní železnice byla vybudována jako součást širšího systému lesních železnic na Šumavě, které měly za cíl usnadnit těžbu a dopravu dřeva. Její význam spočíval nejen v ekonomickém přínosu pro místní obyvatele, ale také v podpoře turistického ruchu v této malebné oblasti.

Dnes je trasa modravské lesní železnice částečně zachována a slouží ekoturistická atrakce, kde si návštěvníci mohou prohlédnout historické zbytky kolejí a užít si krásy šumavské přírody.

Tak co? Také vám z toho jde hlava kolem, Plavební kanál, případně zbytky železničky do Arnoštova (ta by tomu ještě tak možná odpovídala), to všechno na jedno brdo. Co mi ape vrtá v makovici je to, jak se vůbec mohl najít nějaký obsluhující inženýr, který tak skvostný technický článek mohl vypustit do světa....

Raději si poslechněme nějakou trampskou muziku

TRAMPOVÉ TRAMPŮM

[Trampové trampům v Lucerně - Setkání trampů v pražské Lucerně \(1989\)](#)

BOBRCOUR

+++++

+++++

+++++

+++++

+++++

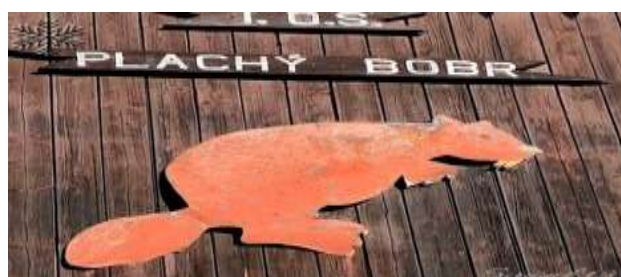

Foto **BORÁNEK**

V KLECI ZASE PO ROCE

Tradiční zimní oheň, který pořádá jednou ročně kamarádka Hanka z Klece, se letos konal o prvním březnovém víkendu. Přestože počasí obrátilo kartu na slunečnou stranu a okolo ohniště bylo naprosté suchu, obloha bez mráčku, přijelo relativně málo lidí. Početala jsem postavy kolem ohně a vyšlo mi včetně hostitelky a nás dvaadvacet hlav. Ale bylo to takové poklidné, příjemné, komorní setkání, s muzikou, teplým jídlem a báječným zázemím.

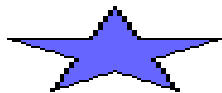
přidával i k Šamanovým a Jezevcovým muzikantským blokům, a s klasickou trampskou písni pak vytrvalé Duo Blance.

Malou změnou byl kabaretní příspěvek v podobě čtení vtipných epigrafických básní z vystoupení a knížky Edy Váni, jediného soukromého kabaretiéra v Česku, odměňované smíchem naslouchajících. Tentokrát bylo ke společné večeři obvyklé grilované maso z Hančiny přípravy nahrazené gulášem u chutným chlebem, ale čerstvě čepované

pivo nechybělo ani tentokrát. Spokojeně se tvářil i Yves, mladý kluk ze Švýcar, který sice uměl německy, francouzsky a anglicky, ale bohužel ne česky. Stejně však tvrdil, že se mu v Kleci moc líbilo.

Noční pokračování nemohu komentovat protože jsme odjeli krátce po půlnoci, ale jistě bylo stejně veselé jako ranní vstávání a rozjezd účastníků na všechny strany, *HANKA*

JARŇÁČEK V ÚDOLÍ SKŘEKŮ

zrcadla doby. Do Údolí skřeků, kam jsme podnikali junácké výpravy se Smejdou, Joem a Mládětem. Do oblasti, kde se trampaže už

spouští. Borovice voní stejně jako dřív, i voda zpívá stejně. Užil jsem si to moc, přivítak jaro a zavzpomínal.

Ani druhý vandr na Brdy mi časově nevyšel... je ale krásně a paty svrbí. Vyrážím na odkládané pohlédnutí do

od třicátých let. Do míst, kde skály a vodní zátočiny moderní doba nepředělá. Potkávám víc vysoké zvěře než lidí, blankytný mlh ledňáčka nad hladinou. Jenže je rychlejší než moje fotografická

JIŘČA

POPISNÍK HOSPODSKÝCH MUZIKANTŮ

Muzika a hospody jsou pěkně staré vymoženosti. A byly již od dob nejstarších civilizací. Moc nechybělo a v hospodě by se byl narodil i Ježíš Kristus. Jenže, kvůli sčítání lidu měli všude nabito a Marie s Josefem se museli uchýlit do chléva. A souběžně s časem se zrodil i historický společenský element: hospodský muzikant. Bohužel již od druhé poloviny 19. století jsme svědky postupného vytlačování živých muzikantů z hospod umělými prostředky – od orchestrionů přes gramofony na kliku, rádia, kazety a CD přehrávače až po poslední výkřiky digitálních technologií, nemluvě o drtivé ráně, kterou hospodské muzice nasadila televize a její d'ábelské dítě video.

Jak už bylo naznačeno, hospodský muzikant patří do čeledi jež se vyvíjela po tisíce let a všem protivenstvím navzdory nedošlo k jeho úplnému vyhubení a zachoval se nám v poměrně pestré škále druhů, jimž bych se v tomto díle rád věnoval. Mám na mysli muzikanty, kteří se sházejí a hrají v hospodě pro potěchu vlastní a svých kamarádů, nikoliv však muzikanty nájemné, byť hrají v hospodě. Jde mi o typy, které přežily do dnešních dnů a při troše štěstí se s nimi stále ještě můžeme setkat. Největší a druhově nejpestřejší jsou kytaráci a v dnešním pokračování (po basácích, banjistech a mandolinistech) se budeme věnovat právě jim.

Největší a nejpestřejší je čeleď hráčů na drnkací nástroje, z nichž nejpočetnější jsou kytaráci. Kytarák obecně je příslušník třídy drnkálistů, který se vyskytuje v bezpočtu druhů, jejichž vlastnosti se často kříží a kombinují. Hospodská kapela, ať

pravidelná či nahodile vzniklá, se může obejít bez jakéhokoli jiného muzikanta, ale bez kytaráka je nemyslitelná. Naopak kytarák je schopen působit i samostatně a uspět u posluchačstva jako solitér bez podpory jiných muzikantů. Vyjmenujme si teď nejznámější poddruhy.

KYTARÁK – DĚLNÍK

Je solí hospodského muzikantství, svůj nástroj ovládá rukou pevnou a neúnavnou a pamatuje si neuvěřitelné množství písní. Aby to dokázal většinou redukuje objem zbytečností k písním nevážícím. Proto zpravidla všechny písně hraje se stejným způsobem doprovodu, ve stejné tónině, ve stejném tempu a pohříchu i ve stejném rytmu. Jeho osobnost se nejvíce uplatní ve chvíli, kdy ostatní muzikanti umdlévají, zatímco posluchačstvo se chce ještě bavit. Zbaven konkurence opanuje pak hudební scénu, díky čemuž požívá nekritického obdivu publika a jeho hlavu zdobí gloriola muzikantské dokonalosti (hlavně pak u posluchačů se sníženou hudební citlivostí. V jeho blízkosti se může nacházet i

KYTARÁK – ZAČÁTEČNÍK

...což není kytarák, který se teprve nedávno začal učit hrát, nýbrž ten, kdo vášnivě rád začíná hrát novou píseň poté, co předchozí píseň dozněla. Podobně jako kytarák – dělník sice umí spoustu různých skladeb, ale jenom jejich začátky. Rád tedy začíná, většinou aniž by ostatní muzikanty včas informoval o titulu či tónině nově počaté písně, a čeká, že se ostatní přidají a píseň za něj zdárně dokončí. Někdy se to povede, zvláště když se kytarák – začátečník uchyluje k písni notoricky odrhnutým a známým. Často však započatá píseň záhy pohasíná a přestává, aniž by skončila. Do nastalého ticha pak zhusta zazní zahuhňání a veselé prohlášení: „Já nevím, jak je to dál. Já myslel, že to umíte...”

KYTARÁK – ZPĚVNÍKÁŘ

Kytarák – zpěvníkář si nepamatuje nic. Ani pouhé začátky písní. Jeho hudební produkce probíhá ve dvou řadách. Buďto se ke kapele přidá v roli kytaristy – přidavače (viz dále) nebo funguje pouze s použitím externí paměti. Ta má různé podoby – od štosu

volně ložených, otrhaných a pestrými nápoji potřísněných listů papíru, přes sbírku sešitků různé tloušťky, velikosti a stáří, až po důstojné kancelářské šanony. Poslední dobou se začínají vyskytovat i zpěvníky elektronické. Jejich používání v hospodě však zatím stále ještě sklízí závistivé opovržení ostatních muzikantů. I když je kytarák – zpěvníkář za pomoci své externí paměti schopen podat hudební výkon srovnatelný s kytarářem – dělníkem, nebývá ani zdaleka tak populární. To proto, že upřeně zírá do svého zpěvníku a za celý večer nevěnuje dámám v publiku jediný významný pohled, a to ani při produkci romantických a zamilovaných písní. Oba typy často navíc podporuje

KYTARÁK – PŘIDAVAČ

Ovšem samo kytarákově

Přidavačství může mít více podobn. Především se rád přidává k jakékoliv množině muzikantů, neboť je bytostně přesvědčen, že muzika je tím lepší, čím víc je muzikantů pohromadě. K cizí skupině se přidává navzdory tomu, že zpravidla nezná tam zavedený repertoár a tudíž hraje odečítaje akordy z hmatníků svých spoluhráčů. Délka zpoždění, s jakým nasadí odečtený akord na svůj nástroj, odráží jeho muzikantkou erudici. Pokud se stane partnerem zdtaného kytaráka s bohatým rejstříkem akordů a používaných tónin, kytarák – přidavač neschopen odečítání těžkých akordů z ruky, se přidává a snaží se vydrnkávat sólo. Ovace, kterých se jeho spoluhráči od publika dostane bezostyšně přičítá na svůj vrub a bez váhání vypije panáka, kterého jeho zdatnějšímu kolegovi někdo pošle.

KYTARÁK – SRDCAŘ

Kytarák – srdcař chápe

písně ve svém repertoáru pouze jako materiál k volnému zpracování dle vlastního hudebního gusta. Hraje a zpívá naplno, přesněji nezpívá, ale pěje, umí se položit do vlastních aranžmá, kde s oblibou mění tempo a s přesností původního textu si moc hlavu neláme a všechnu svou snahu cílí na účinek své produkce. Prostě hraje celým svým, často arytmií stíženým srdcem. Je těžké s ním hrát, proto hraje většinou sám. A protože hraje většinou sám, je těžké s ním hrát. Společná produkce s jinými muzikanty většinou končí konfliktem, po kterém kytarák – srdcař zůstává, zatímco ostatní našťvaně přestávají hrát, případně odcházejí z hospody domů.

KYTARÁK – TREMP

To je druh v jehož
hudební produkci se
snoubí zdánlivě samé

protichůdné prvky. Zatímco bývá obecně rozšířeným a

dodržovaným zvykem to, že text písně je třeba frázovat na muziku, kytarák – tremp frázuje výhradně muziku na text. Na druhou stranu má rád, když má doprovod výrazný rytmus a muzika „šlape.“ Typický kytarák – tremp většinou působí v ustálené sestavě dalších trempů, se kterými hraje dlouhá desetiletí stále stejné písně, ve stále stejném pořadí za sebou a furt stejně blbě. Nesnáší novoty a nerad vidí, když se k jeho kapele snaží přidružit cizí muzikant. Zažité aranžmá své kapely považuje za jediné správné a přípustné, a proto je velmi vzácné, že by spolu bez konfliktu dokázaly hrát dvě cizí tramské kapely. Pokud se ale dvě nebo i více tramských kapel v hospodě sejdou, ukázněně se ve své produkci střídají.

Kytaráci se navzájem volně kříží. Snad nejčastěji se vyskytuje kytarák – srdcař – dělník.

ALEŠ DOČKAL / POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

T.O. KSŘ VÍTAJÍ JARO

KAPR SLAVÍ 50

+++++

Foto **BORÁNEK**

KDYŽ SEVER VÁLČIL S JIHEM

Tak naposledy je tu chvíle kdy se společně vydáme do časů zahalených dýmem ze střelného prachu a s ubývajícím jarem si připomeneme, že to bylo období kdy vrcholily boje končící občanské války, které už měly obě strany plné zuby. Čas letí jako splašený a při pohledu na kalendář zjistíme, že je to právě kulatých 160 let, kdy jsme do sebe zaklesnuté armády opustili. Pro stranu Konfederace, převážně v šedé a hnědé, to už dávno nevypadalo růžově, ač byla prolita krev desítek tisíc lidí. A kvůli čemu? Emancipaci? Rozbití

jižanských bavlnářských kartelů? Rozdílným postojům? Po celé té dlouhé době je to už asi stejně jedno. Vojákům nikdo život nevrátí a heroická slova jsou na ho... Stejně ale, co všechno se od začátku dubna do května 1865 odehrávalo? Tak snad tedy alespoň ve stručnosti:

Hned 1.4. (a nebyl to apríl) dopadá na severovirginskou armádu další rána. Po prohrané bitvě u Five Forks padá do zajetí téměř polovina Picketových vojáků a zbytek je po protiútku federální kavalerie gen. Sheridana zahnán na útěk. Největší ranou pro Konfederaci je však

evakuace strategických měst Petersburg a Richmond. Počátek března 1865 už osm měsíců v zákopech kolem Petersburgu totálně rozleptávalo Leeovu armádu. Bojovala s nemocemi, dezercí, chronickým

nedostatkem zásob a její síla klesla na pouhých 50 000 mužů. Virgiňané už překročili hranici 3:1 a čelili hroživé vyhlídce dalších 50 000 unijních vojsk, které přijížděly, protože Sheridan ukončil operace v údolí Shenandoah. Lee zoufale potřeboval změnit rovnici sil a to ještě

předtím, než Grant vší silou napadne jeho spoje a tak požádal gmjr Gordona, aby naplánoval útok naliže Unie, s cílem zasáhnout Grantovy síly dříve, než tak učiní on.

Gordon začal s přípravami a jeho hlavní složky se začaly pohybovat proti pevnosti Stedman. Těžce udeřily, překonaly obránce a brzy toto opevnění dobyly, stejně jako obsadily několik dalších baterií. V reakci na tuto krizi nařídil Park generálu Hartanftovi protiútok, s cílem utěsnit vzniklý průlom. V nastalé řeži se skutečně podařilo Gordonův útok izolovat a obrovská přesila federálů zahнала rebely zpět do jejich linií. Se ztrátou asi 4 000 obětí a ztroskotáním úsilí Fort Stedman udržet byly odsouzeny i Leeovy schopnosti udržet město. Prezident a vláda byli evakuováni a na kapitolu zavlála americká vlajka.

2. dubna 1865 zahajuje 125 000 mužů Potomacké armády generální ofenzívu na celé petersburgské frontě. Slabá linie Jižanů je prolomena na několika místech. Nejdéle se drží pevnosti Fort Gregg a Fort Baldwin, které kryjí ustupující konfедераční armádu. Lee se zoufale snaží situaci změnit a poražená armáda pochoduje k Amelia Court House, kde očekává obdržet zásoby a příděly. Odpoledne je již Petersburg v rukou unionistů. Ve městě hoří mnoho budov a námořníci na řece James ničí lodě, se kterými nestačili uprchnout. Konfederaci se toho dne nedaří ani ve městě Selma v Alabamě, které je dobyto Wilsonovou federální jízdou. Mnoho Jižanů je zajato a zbytek prchá a snaží se nechat mezi sebou a Grantovými vojáky co nejvíce prostoru.

6. dubna 1865 proběhla bitva u Saylor's Creek, jedna z posledních bitev války. Leeova armáda se seskupila u Amelia Court House a postupuje dále v naději, že se spojí s Johnstonem. Nalezne sice vlaky naložené zbraněmi, ale žádné jídlem a tak Jižané jsou nuceni žádat o pomoc místní obyvatelstvo. Sheridanova jízda a připojená pěchota jsou sice zdržovány místními šarvátkami, ale spěchají ve snaze předjet a obsadit železnici na níž ještě Lee spoléhá. Jeho plán je ale zrušen, protože namísto dříve dorazí Custerova kavalerie a zbývající vlaky, čekající u Appomattoxu na příchod armády, spálí. Od hlavního voje se odděluje Ewellovo vojsko, aby krylo zbytek armády, je však u Saylor's Creeku obklíčeno a poraženo.

armády, je však u Saylor's Creeku obklíčeno a poraženo.

S cílem ukončit celou kampaň měl Grant k dispozici tři pěší sbory a podporu jízdy. 9.dubna se Lee setkal se svými veliteli a rozhodl se zaútočit západním směrem s cílem prorazit si cestu. Tak se odehrála bitva u Appomattoxu, která byla „poslední“ bitvou americké občanské

federální XXIV. a V. sbor seřadil k bitvě. Bylo jasné, že už toho víc nedokážou a tak jejich velitel poslal spojku, aby informoval Leea: „Řekněte generálu Lee, že jsem se probojoval srázem, ale obávám se, že už toho více nedokážu, pokud mě silně

války. Za úsvitu 9. dubna měl II. sbor gmjr Johna Gordona napadnout Sheridanovu jízdu. Po proražení první linie se ale začal jeho útok zpomalovat. Když se vojáci dostali na vrchol hřebene viděli, jak se

nepodpoří Longstretův sbor.“ To už ale nebylo možné, protože ten už se potýkal s II. sborem Unie. S armádou obklíčenou ze tří stran dospěl Lee ke konečnému rozhodnutí: Nezbyvá mi než se setkat

s generálem Grantem, než abych viděl zemřít další tisíce lidí. Kapitulaci, byť by vedla ke konci války, upřednostňovala i většina Leeových lidí. Poté vyrazil k liniím Unie jezdec s bílým praporem. Severovirginská armáda byla neprodyšně

odříznuta, kolem 30 000 zbývajících Jižanů v zuboženém stavu a valná část už neměla ani zbraň. Lee se také snažil zabránit tomu, aby se jeho armáda rozplynula a dál bojovala jako partyzáni, což by podle něj znamenalo dlouhodobou škodu pro zemi. V osm odpoledne tedy Lee se třemi pobočníky vyrazil k vyjednání formálních podmínek příměří. Vzal si k tomu svou nejlepší uniformu, Grant, který trpěl bolestmi

hlavy, dorazil se zpožděním ve staré uniformě jen s výložkami označujícími jeho hodnost. Setkali se u Appomattox Court House v domě Wilmera McCleana, což byl shodou okolností a náhodou dům farmáře, jehož původní dům u Manassasu sloužil jako štáb Konfederace během první bitvy u Bull Runu. Při jednání se Grant potýkal i s emocemi zesetkání a měl potíže dostat se k věci a upřednostňoval diskuzi o svém předchozím setkání s gen. Lee během americko – mexické války. Lee řídil

měli být ponechány, stejně tak si mohli Konfederáti vzít své koně a muly pro použití při jarní výsadbě. Každý se pak po složení přísahy dodržovat zákony USA mohl vrátit domů.

Lee s Grantovými velkorysími podmínkami souhlasil a setkání skončilo. Když Grant odešel u McCleanova domu začali vojáci Unie slavit. Když je ake Grant slyšel, okamžitě nařídil aby toho nechali a prohlásil, že nechce, aby se jeho muži vyvyšovali nad svým nedávno poraženým nepřitelem. Další den se Lee rozloučil se svými muži a přestože se konfederáti snažili

konverzaci zpět ke kapitulaci, až Grant nakonec stanovil podmínky pro předání armády Severní Virginie, které byly následující:

Smlouvy měly být vyhotoveny ve dvou provedeních, každá pro jednu stranu. Zbraně a dělostřelectvo měly být řádně uloženy a předány určeným důstojníkům. Poboční zbraně a soukromá zavazadla

měly být ponechány, stejně tak si mohli Konfederáti vzít své koně a muly pro použití při jarní výsadbě. Každý se pak po složení přísahy dodržovat zákony USA mohl vrátit domů.

vyhnout ještě jedné nepříjemné události, nezbývalo, než ji překousnout. Pod vedením generála Gordona pochodovalo o dva dny později 27 805 rebelů před nastoupenými vojáky gmjr Chamberleina. Ten zavelel svým vojákům Pozor a k Poctě zbraň na znamení úcty k poreazenému nepříteli, což mu Gordon oplatil. S odchodem armády Severní Virginie se i ostatní armády Konfederace začaly stahovat k jihu. Tím měla občanská válka na východě skončit, ale všechny boje ještě zdaleka neutichly. Federální jednotky např. obsadily Mobile a okolní pevnosti až 12.4. a to až po urputných bojích. Obranná posádka posledního významnějšího jižanského města pak prchla, aby se spojila s Johnstonem.

14. dubna je ve Fordově divadle ve Washingtonu při večerním představení spáchán atentát na prezidenta Lincolna. Kulku vypálil John Wilkes Booth. Zhruba ve stejný čas došlo i k nezdařenému útoku na ministra zahraničí Stewarda.

16. dubna proběhla ještě bitva o Columbus, kde se ale 3 000 Cobbových mužů proti čtyřnásobné přesile mužů Jamese H. Wilsona vůbec nechytalo. V této bitvě byl zraněn šavlí do hrudníku pplk konfедераční armády, který dal později světu nejslavnější nápoj světa John Pemberton. Přežil, ale málem ho to stálo život. Vypěstoval si však obrovskou závislost na morfinu, který dostával kvůli bolesti. Snad i Coca-Colu vymyslel z tohoto důvodu. O den později zničila severanská kavalerie gen Jamese H. Wilsona – už celkem zbytečně, protože to bylo na samém sklonku války – továrny, mosty, železniční depa a loděnice v Columbusu.

26. dubna se konfедераční generál Josef Johnston vzdal na samotě u Durham Station v Severní Karolíně gen Williamovi T. Shermanovi. S ukončením bojové činnosti druhé největší armády je Konfederace prakticky bezbranná. Aktivní zůstaly pouze jednotky Kirbiho Smithse na Mississippi a vojsko Richarda Taylora v Alabamě. Ti kapitulují až v červnu a postupně se vzdávají i další menší jednotky, včetně posádek nezávislých plavidel (k tomu se ještě časem vrátíme. Blokáda jižanského pobřeží je pak zrušena a v červenci pak doznívají i poslední známky jižanského odporu. Pomalu pak začne období známé jako „Rekonstrukce jihu.“

27. dubna došlo k „Mississipské tragédii,“ to když exploduje kolesový parník Sultana – přezdívaný Titanic Mississippi. Parníku vybuchl porouchaný kotel, ke kterému se

posléze přidaly ještě dva. Exploze byla obrovská a přetížená loď, na které se plavilo téměř 2 400 cestujících, převážně bývalých zajatců z vězeňských táborů Andersonville a Cahaba byla zachváčena plameny. Jedinou cestou, jak se rozespálí a zesláblí vojáci mohli zachránit bylo skočit do vody, ale i tak neměli jistotu, že přežijí. Obecně se má za to, že počet obětí byl kolem 1 700. Je zajímavé, že tato tragédie, jedna z největších v amerických dějinách se v dobovém tisku moc neobjevovala. Byla totiž zastíněna vraždou amerického prezidenta.

2. května 1865 vypisuje nový prezident Unie odměnu 100 000 dolarů za polapení Jeffersona Davise. Mnozí ze severanů jej totiž také obviňují jako zodpovědného za Lincolnovu smrt. První a poslední konfедераční prezident s několika členy svého kabinetu je pak dopaden o týden

později jednotkou federální jízdy v Georgii. Ten nakonec umírá v New Orleansu 6. prosince 1889.

4. května 1865 je po okružní jízdě mrtvého těla po státech Unie konečně pohřben Abraham Lincoln. V Alabamě konečně kapituluje další velká rebelská

armáda gen. Taylora. Stejně jako v předchozích případech jsou muži po složení zbraní propuštěni do svých domovů, přičemž si mohou ponechat všechnen svůj majetek, včetně koní.

12.května 1865 jako úplné završení konfliktu proběhla na břehu řeky Rio Grande, východně od Brownsville v Texasu bitva u Palmito Ranch, ale snad se jako za bitvu ani považovat nedá. Je možná úsměvné, že ji vyhrála v tu dobu již bývalá Konfederace. Střet proběhl měsíc po všeobecné kapitulaci Jižanů, takže to byla spíše již poválečná akce, to když plk. Unie Theodore H. Barret z neznámých důvodů nařídil útok na tábor rebelů u Fort Brownu. První sen byl sice v režii Unie, ale druhý den přispěchl plk John Salmon Ford s jižanskými posilami a bitva vyústila ve vítězství Konfederace. Paradoxně tak v první i poslední bitvě občanské války zvítězili Jižané...

Na samotný závěr bych snad ještě dodal, že údajný „poslední veterán Konfederace“

Walter Williams zemřel v texasském Houstonu 19. prosince 1959.

Tento poslední účastník války se narodil 14. listopadu 1854 v okrese Itawamba v Mississippi. Podle svých vlastních slov sloužil pět měsíců u texasské brigády generála Johna B. Hooda a šest měsíců u Quantrillových nájezdníků. 21. prosince 1959 prezident Dwight Eisenhower nařídil, aby všechny vlajky národa byly vyvěšeny na půl žerdi, nejen na počest Williamsova odchodu, ale také k počtě všech veteránů z občanské války. Prezident Eisenhower řekl: „Už to nejsou Modří a Šedí. Všichni odpočívají společně jako Američané

v čestné slávě. Éra skončila.“

JARO V NOTÁCH POD KLETÍ

rychlým kolům, aby se všichni sešli v útulné hospůdce U Mária.

Základní složení Zlaté řeky bylo tentokrát posíleno ještě o Bajzu a Sajdyho a samosebou i o zpěvné hlasy přítomných, včetně místních, kteří se spontánně přidávali. K jarnímu cvrlikání přispěly vedle obvyklého a osvědčeného repertoáru Zlaté řeky nejen Bajzovy songy, ale i pěnivý mok a skvělé menu podle výběru. Báječná jarní nálada vydržela pak až do nočního vlaku, kterým se mnozí vraceli zpět, nezávisle na automobilové přepravě....

Jakési výjezdní muzikantské zasedání si hned na první jarní den naplánovala českobudějovická Zlatá řeka a to přímo s cílem pod Kletí. Do Holubova se základní sestava dopravila již tradičně vlakem, společně s několikadálšími členy osady a fanoušky. Zbytek hudebníků i posluchačů pak dal přednost čtyřem

Hanka / foto Lád'a

TUCET KILÁKŮ NA T.O. PÁTÝ DEN

Astronomické jaro klope důrazně na dveře. Ačkoliv jsem protábořil zimu bez omrzlin a jiných ztrát, na jaro se těším. V okolí Ještěnice je stále co objevovat, zvláště po kůrovcovém „lejsliftu“ tamních hlubokých lesů. Pod

prosluněnou oblohou štěbetají ptáci, první letové zkoušky provádějí barevní motýli a v trávě lze najít podběly, sněženky i zdivočelé krokusy. Je krásně a já se pomalu blížím lesy, mokřady a prachem cest tam, kde se vrchy přehouply přes 700 metrů.

Ve stínu Ještěnice je tam camp osady pelhřimovských kamarádů... vůně a teplo táboráku, hlahol a zpěv kamarádů... Vítají jaro a jejím dobře. A mě s nimi.....

JIRČA

+++++

KATI V KANADĚ

Kanady, kde Adži slavil své 71. Narozeniny.
A k tomu návštěva Čertova bochníku...

Nejde samozřejmě o mistry ostrého
meče v zámořských krajinách, ale o
návštěvu u kamarádů z T.O. Kati z České

+++++

+++++

+++++

+++++

STAND UP PRO JITKU

Dvě trojky, tedy 3.3., předznamenaly odchod oblíbené zpěvačky JITKY VRBOVÉ, která nesporně patřila i do toho našeho zeleného hejna, z tohoto světa. Posledního září by se dožila 85 let.

Jitka si vytáhla špatný los hned v dětství, ve čtyřech letech ji totiž napadla tuberkulóza, která jí těžce poznamenala kyčelní kloub, pak nemohla bez opory pořádně chodit a bolestmi trpěla vlastně i vsedě. Deset let strávila v léčebně, ale její problém s chůzí nezmizel. Byla ale statečná a dokázala se s nepřízní osudu poprat.

Vystudovala Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy a stala se učitelkou češtiny a ruštiny. Její doménou byl ale pro nás její zpěv, kterému se věnovala už za studií, kdy se její hlas uplatnil ve studentském souboru se zaměřením na spirituály. Později fungovala s rockovou skupinou Fortuna, o pár let později už ji nacházíme ve známé skupině Sépie,

kde se již věnuje žánru country a tramské písničky. Byla vlastně hlasově všestranná, což dokazuje i její působení v jazzových kapelách Jazz Fidlers, Pražský dixieland, Steamboat Stompers či Hot Jazz Praha.

Nejblíže tramskému světu byla asi v období, kdy si společně se Standou Chmelíkem říkali Akáty. V průběhu času si ovšem zazpívala i s Evou

Pilarovou nebo Evou Olmerovou, jejíž repertoár často pak zařazovala do svých vystoupení. Po odchodu Standy Chmelíka jen nahradil Andělin Jan Fruhwirt, který Jitku doprovázel i při její českobudějovické návštěvě ve studiovém sále zdejšího rozhlasu. Písničky, které většinou známe jako třeba Jen ty má Sázavo, Japonečka, Niagára, Marion, Ještě spí chata a další jsme si tichounce zpívali s ní.

V posledních letech Jitka své sólové koncerty zahajovala tradičně slovy: „Miláckové moji...“ a já jí věřila, že to myslí doopravdy, chtěli jsme jimi být. Sice jsem zažila na jednom z koncertů s Jitkou spontánní stand up publika, ale jsem přesvědčená, že si ho bez debat zasloužila pokaždé. A při vzpomínce na ni se mi vždycky vybaví písnička, kterou převzala od Evy Olmerové: Čekej tiše... a tak čekám, stejně jako řady dalších, kdy zase někde uslyším její hlas...

Hanka

VÍTÁNÍ JARA NA T.O. SÝČEK RADNICKÝ POTOK

+++++

+++++

+++++

+++++

+++++

SHEFF

Z ŠUMAVY DO AFRIKY

Tramprské veřejnosti, zejména pak západočeské, jsou známa nevšední tramprská setkání na Šumavě, pořádaná reemigrantem Mořicem z osady Mawies. Neméně zajímavá je pak jeho fotografická tvorba, kterou dokázal částečně zúročit v několika reprezentativních knižních publikacích. Ale neměli bychom zapomenout ani na jeho tématické výstavy fotografií, především v Železné Rudě, kde bylo těžiště jeho působnosti. Osobně jsem viděla jak jeho knihy, tak jednu z výstav, připravenou v součinnosti s německými fotografy. A před krátkým časem připravoval se ženou Světlou Železnorudský zpravodaj se zajímavým obsahem.

Tentokrát pozval zejména zájemce o exotiku na výstavu fotografií z cest, se vše vypoovídajícím názvem – **AFRIKA**. Výstavní expozice, jejíž vernisáž proběhla čtvrtého dubna, bude veřejnosti přístupná až do konce května. Její obsah tvoří záběry divokých zvířat, ale i starší snímky z pomocných humanitárních akcí řádu St. Lazarus v misijních stanicích pro nemocné leprou v Kongu a Senegal. Ovšem těžištěm expozice byly především umělecké předměty z Mořicovy africké sbírky.

Mořic se však nesoustřeďuje jen na fotografování pro výstavy a archiv, ale připravuje i kalendáře se šumavskými motivy, udělal i venkovní naučnou tabuli o starém Reindlhofu, pořádá přednášky a besedy o stavbě železničního tunelu na Špičáku, a to nejen na českém, ale i bavorském území. Pravidelně pan navštěvuje různé tramprské akce, tradičně se účastní Malého ohně ve Švýcarsku, prostě jak sám říká – nemá čas se nudit... A to je nejlepší lék na přibývajících roky v našich kalendářích...

HANKA

SMUTNÉ LOUČENÍ

Já budu žít navěky na druhém břehu řeky... to jsou úvodní a bohužel pravdivá slova z parte **BOHUMÍRA MACHA**, kterým rodina oznamovala svou bolestnou ztrátu.

Bohouš nastoupil do Hádesovy loďky na počátku jara, v pondělí 24. března. Bylo mu 76 roků. Mimo jiné byl také členem českobudějovické osady Zlatá řeka a jako skvělého kytaristu si ho většina pamatuje v souvislosti s legendární netolickou kapelou Ztuha, s níž hrál už v jejích začátcích.

Nyní už dozněly Bohoušovy kroky i tóny jeho kytary a nám po něm zůstaly úsměvné i vážné vzpomínky na skvělého kamaráda, který bude všem chybět...

-hh-

Z LODNÍHO DENÍKU aneb POPRVÉ NA ŘECE

**10. část vypravování starých říčních
vlků o jejich trudných začátcích v letech
šedesátých minulého století.
Navazujeme v místě, kde minule
vyprávění skončilo...**

...Ve své ženské paličatosti jdou tak daleko, že se Slávka zmocňuje vážné pokušení hodit obě přes palubu. Protože si však včas uvědomil, že jsou to téměř neplavkyně a že by je musel zase tahat zpět, raději se smiřuje s osudem.

Slunce se již nemohlo dívat na naše útrapy a tak již dávno někde zmizelo, snad pod široširou hladinou Bezdrevy nedaleko nás. Znatelně se šerí a s přibývajícím večerem padá na dívky stále větší nespokojenost a strach. A když jsme se blížili k bubnovému jezu, který byl naštěstí zdvižený a nám kynula naděje na snadné proplutí, vypukla vzpoura otebřeně. Ať prý je vysadí, že půjdou raději po svých. Asi se jim zalíbila ta pěší túra na posledním jezu. Nechtěly pochopit, že je lépe se špatně vést, než dobře šlapat. A že mají štěstí, když se nemusí loď přenášet kolem sice moderní, ale mizerně stavěné

retardérky, kterou projíždět by bylo velkou nerozvážností. Mnohý z odvážlivců to odnesl převrácením hned na jejím začátku. Však tomu není ani tak dlouho, co se tu odehrála skutečná tragédie. O té se ale bude lépe povídat táboráku, teď tu máme tragédii na lodi. O této vzpouře nám Slávek později vyprávěl toto:

„Vy jste byli skoro již před samým jezem a já se stále handrkoval s těmi jejich jedovatými jazyky. Nic naplat, bude lépe když koráb opustí. A že nemám nervy ze špagátu, tak se to najednou ve mně vzbouřilo, snad také proto, že mne v takové hloupé situaci necháváte ve štychu a zapomínám, že mám před sebou mladé dámy.

Kušte vy ochechule a ať už jste venku! A ať vás ani nenapadne, že vás vezmu zpátky, vyhrožuji a okuláry mi zlostí jen poskakují na funícím nose. A můžete mi ještě políbit...! Ulevuji si a divoce píchám za partou. Viděl jsem, jak se Karel zvedá na zádi a s výstražnými posunky huláká, že je tam mělčina a samé bahno. To jsem se snažil obeplout, ale podařilo se mi to asi jen proto, že jsem neměl celkem žádnou zátěž. Ještě jsem stačil zahlédnout, že i Karel je už z toho venku a to už se mi v šeru, které zatím zhoustlo, ztratili. Pak jsem zjistil, že zmizeli pod zdviženým jezem. Podle hukotu vody jaksi tuším, že ten kousek pod jezem nebude žádná legrace a nemýlil jsem se. Jak jsem tam vjel a viděl jak se kluci usilovně dřou, aby zvládli ten prudký zákrut kolem pilíře, kde se voda jen vařila a divoce pádila a já si pomyslel, že to již nevyberu. Téměř všechna voda z řeky se tu valí úzkým vymletým korytem, kroutí se a rozbíjí o pilíře jezu, řve a šileně letí. A teď jsem konečně pochopil, proč kluci v zatáčce tak usilovně dřeli. Za pilířem totiž vyčuhoval masivní železný ponton a má lodička letěla přímo na něj...

Jen s námahou jsem oddolal prvnímu náporu živlu a jen díky tomu, že mám příd' lehkou se jen doslova otřu o boky té černé potvory. Na oddech ale není ani pomýšlení. Už na mne letí pilíř jezu a zde je to ještě horší. Přitahuji jako diví, jen abych dostal příd' co nejdál od hrozícího nebezpečí. Jen jsem se kolem sloupů mihl a pak již jen vyrovnávám roz dováděnou lod', která stále vesele uhání. Dusím v sobě vztek na zrádné ženy, zatínám zuby a necítím ani únavu ani chlad....“

Ostatním také nebylo příjemné a pohled do houstnoucí tmy nad vodou, kdy nevěděli co je zrovna zase čeká, nikomu odvalu nepřidal. Museli jsme však ještě níže, ještě dále po řece a hledat tábořiště. Všichni toho mají právě dost a je to znát na zvýšené nervozitě a mrzutosti.

Konečně. Nalevo černý les, napravo louka a kousek za ní také les... rozhodnuto. Plout dál, to už by hraničilo s nepřičetností. Stáčíme přídě proti proud a přistáváme. Břehy nejsou příliš vysoké, ale jsou poměrně strmé, porostlé vysokou travou a křovím a tak lodičky nevytahujeme na břeh. A nyní honem postavit stany. Jenže ono to dnes již bez hádání nejde a tak je tady veselo. Těžko v té tmě hledáme vhodné místo pro stany, zejména když je to tu tady samý kámen a kořen. To náladě rozhodně nepřidává a tak jsou všichni rádi, když se stavba nočních přístřešků pomalu dokončuje. Naproti na

břehu už také pomrkává ohýnek a nad ním na všechno hemžení kouká žlutý měsíc. Však už je hodně po deváté, když končně plameny ohně zazářily i před našimi stany.

Plápolavá záře táboráku roztančila černé stíny a s jeho teplem ropztála všechny zloba a tak svorně, pohromadě i když ještě porůznu, usedáme kolem něj. Světlo ohně se blýská v našich očích, což

dodává přece jen alespoň zdání života našim zamlklým tvářím. Začínáme tši zpívat. Řeka svým tlumeným šumem teskně podbarvuje tuto chvíli a měsíc svým odrazem v řeve dokresluje krásu srpnové noci. Kousek od nás se roztancovaly plameny jasného ohně sousedních vodáků a ostře kreslí siluety štíhlých kmenů smrčiny. Ti hoši u ohně nyní začali také zpívat a my umlkáme.

Nad řekou se nese teskná melodie a žalující sova písň „Když měsíc svítí já nemohu spát...“ a tiché akordy kytary znějí do vonící noci. Sedíme tiše a nasloucháme písňím nasloucháme noci a svým myšlenkám.

„Hoši, když si tak vzpomínám na ten hlubocký jez, tak pořád slyším tu paní, co nám dnes vyprávěla v Masných krámech. Ani nevím, jestli se taková smutná historka hodí k této hezké chvíli,“ zapředl Franta tichý hovor.

„Jen to pověz, ať to znají všichni, stejně jsem to již odpoledne nakousl“ vyzývá ho Slávek. Franta ale nevěří svým vyprávěčským schopnostem a nechává příběh tlumočit jej, který svým profesorským hlasem také dnes začal:

„jde vlastně o skutečnou tragédii dvou mladých vodáků, kamarádůna život a na smrt a to doslova. Ta paní nás totiž varovala před hlubockou retardérkou a při té příležitost nám tento příběh vyprávěla. Dva chlapci se narodili přesně ve stejný den a od mládí vyrůstali jeden vedle druhého. Ve škole sedávali vedle sebe, ve volných chvílích se bez sebe nepohli, no byli zrovna jako siamská dvojčata. Už si na tu vesnici nepamatuji, ale byla u vody a to víte, ta je táhla a tak se dali na vodáctví. Opravdu šikovní chlapci, co prý ti na lodičce dokázali. Však to také byla jejich nejmilejší zábava. Pak přišla vojna a jestli i to byl osud nebo náhoda, oba sloužili u stejného útvaru. Vojnaskončila a hoši se vrátili zdrávi domů. Ten rok, tedy přesně řečeno mělo to být vloni, byly velké bouře a po jedné průtrži mračen se řeka zvedla tak, že se dokonce jezdilo přes zahradu u mlýna Suchomel. A tito chlapci serozhodli, že splují Vltavu bez vysednutí z kanoe. Šťastně prý doplují až do Hluboké a rozhodli se, že i tuto šlajсну proplují, i když věděli, že je nebezpečná. No a tak tamskončili. Ten hrozhý proud s nimi mrštil na kamenné sruby propusti. Plovací vesty neměli a pravděpodobně spodní proud s nimi vymetl co se dalo a voda je odnesla až bůh ví kam. Dlouho je nemohli najít, až teprve za nějakou dobu jednoho vylovili až v Purkarcí nad jezem a jeho kamaráda oé hodně později v roští jakéhosi potoka v hlubocké oboře. Tak i pro tu smrt si šli společně. Ale to už je asi takový osud, proti tomu se nedá nic dělat, končila a myslím si, že si ani moc nevymýšlel.“

„To tedy asi ne, to bude pravda,“ potvrzuje Karel a obrací se ke své ženě: „Vid’ Jiří, také jsme o tom slyšeli.“

„No jo, o to mluvil kde kdo. Ne snad proto, že by utonuli, to si řeka bere každou chvíli své. Ale myslím, že právě pro ten společný, podivuhodný osud. Ale povídejme něco veselejšího.“

Nikdo se k tomu ale nemá a za chvíli se zvedá Franta a mlčky za nám Pavel a Pakyn. Odcházejí a za chvíli je vidíme usedat u sousedního táboráku. Jestli si myslí, že tam tu dnešní ztracenou náladu najdou, tak jsou určitě naomylu. Všichni cítíme tu velkou únabu, na kterou jsme dosud nechtěli myslet a víčka se mám již tíhou spánku zavírají. Rozumnější bude se jít vyspat – dá se zřetelně číst na všech tvářích. Tak se tedy zvedáme a odcházíme pod ochranu našich stanů. Kluci to pochopili a také se již vrací. Za chvíli je všudeklid a my spokojeně pochrupáváme. Nakonec, ráno je moudřejší večera a tak rozhodnutí o zítřku nechváváme na zítřa.

Stréc SLÁVEK

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

MUZINATSKÉ ROJENÍ V MLADÉM

Poslední březnovou středu zažila oblíbená hospůdka osady a kapely Zlatá řeka v Mladém skutečný nářez – jak ze strany muzikantů, tak ze strany posluchačů. Už dávno před zahájením večerního hraní byly všechny stoly plně obsazené, ale stále přicházeli noví a noví zájemci a světe, div se, tady se snad prvně v životě uplatnilo tvrzení, že i hospoda se dá nafouknout. Ovšem projít pak mezi stoly a židlemi bylo přímo hadí umění.

Ale hudební produkce stála skutečně za to. Kromě základní sestavy Zlaté řeky, k níž již nějakou dobu patří i mistrně foukaná harmonika, se po dlouhé době zapojil i basák s kontrabasem, který kdysi s kapelou hrával, nechyběl ani multiinstrumentalista Bajza, na jeho pozvání přijeli i přespolní z vltavotýnské kapely Klídek... Zkrátka muzikantská jedenáctka se dvěma banji, mandolínou, harmonikou, basou a šest kytarami skvěle ovládala tamní hospodské hřiště a každá písnička byla takovým parádním gólem do branky posluchačů. Vyklubal se z toho jedinečný sejšn, snad právě proto, že jeho průběh a náplň byly báječným součtem nečekaných náhod. A to se v podstatě podaří

jednou za čas a ani snaha o opakování většinou už zdaleka tak nevyzní. Prostě mimořádný zážitek pro ucho i pro uši...

HANKA

JARO NA „STRŽEŇÁKU“

jaro. Do známých borových lesů po letech vyrazil i Jižan.

+++++

Stržený břeh z něhož navíc každý rok ukusuje Lužnice další a další sousto, to je místo kde už celou řadu let vítají tuláci z Velenic a přilehlých plání Třeboňska

+++++

+++++

+++++

+++++

+++++

+++++

POSLEDNÍ AHOJ PRO LIPKU

Dvě čtyřky neslo datum (4.4.), kdy se s naším světem rozloučila LIPKA (LIBUŠE) RYVOLOVÁ, manželka Mikiho Ryvoly a maminka jedinečné obětavé dcery Lenky, které už od mládí

žije v Českých Budějovicích a pracuje v knihovně.

Lipka byla členkou legendární trampské osady Zlatý klíč, se sídlem na jihočeském Fort Hazardu. Kromě jiného se také zařadila do hejna Old ladies expedition,

stejnou měrou. Marně však hledám vhodný příměr pro její čilost, aktivitu a nepředstíraný záměr o vše kolem ní, včetně kulturního dění a trampingu... To prostě

přátelé plánují pozdější rozloučení, až pokvetou kopretiny na milovaném Fort Hazardu, s ohněm, kytarami a kroužkem nejbližších kamarádů. To se jí tam nahoře bude určitě líbit...

která své dámské velké vandry odstartovala v první polovině osmdesátých let. Její nesobecké pochopení a nesmírná empatie pro lidi okolo ní jí získaly spousty kamarádů a přátel, s nimiž udržovala dlouhodobý vnímavý kontakt. Její dopisy máme všichni schované jako nestárnoucí vzpomínku na její vstřícnost a otevřené srdíčko. Kamarádi všech věkových kategorií ji měli rádi a ona jim to oplácela

byla Lipka! Neustále v pohybu!

Nesmírně oceňuji i její statečnost v době těžké nemoci, kdy ani tehdy nezapomínala na své kamarády a často jim volala, zajímala se o jejich problémy a situaci, aby alespoň takovým způsobem byla součástí aktuálního dění. V tom před ní smekáme dvojnásobně.

Bohužel jsme na jejím pohřbu v Kladně nebyly, vinou poněkud zamotané termínové situace, nicméně její nejbližší

HANKA / foto František Heřman

JARO NA PELECHU

z klatovských Westmenů...

+++++

+++++

Jaro společně společně vítali i T.O. Černá perla Milín a T.O. Medvědi z Příbrami a to na známé trampské lokalitě „Pelech“. Fotografie Jižanovi poskytl Sheff

+++++

+++++

ODEŠEL KAMARÁD

AHOJ, KAMARÁDI

Život a toulky s vámi byly krásný, ale můj čas se na tomhle světě již naplnil, tak vám tedy naposled posílám své Ahoj a někdy si u ohně nebo v hospůdce na zpívanej na mně vzpomeňte... váš kamarád Bill

JIRÍ BÍLEK + 29.3. 2025

JARO SE STŘAPKOU

kamarádů ze všech koutů, dobrého jídla a pořouchlých soutěží. Mám rád nostalgii

Bylo to dlouhé... ale nakonec přistáváme. Je apríl, místo Klokočov, posádka Zvíře a Hrobník z Jižní Karolíny a mé malé já. Další jarní Střapkoviny se spoustou muziky a

starých nádraží, vůni pražců a rez kolejí. To vše stará zastávka Klokoč nabízí. A po prozpíváné noci také potulování krajem starých břídlícových lomů. Nad večerem Pajda vpustil do údolí říčky Čermné led-

Akcička to byla hodně zdařilá.

Jiřča

vý vítr a ze šedých pytlů přisypával nějak bílej sajrajt... o neděli ani nemluvě... Japa se to má tedy to jaro vítat? Ale

ŽELVÁCKÉ KŘEPČENÍ

Želví bál, lapidárně zvaný „Želvák“, je trampské křepčení pořádané osadou Račí potok s malými mezerami již několik desítek let. Dá se tedy říci, že se jedná o akci tradiční a vyhledávanou a jako taková

proběhla i letos v Soběnově k naprosté spokojenosti. Celkem byla účast kolem stovky kamarádů a kamarádek, což bylo na tento sál tak akorát, kteří si vše maximálně užívali. Hrály kapely Cik – Cak, Klídek, Hluchej pes, Želyboys, Vodáci a Pergamen. Při závěrečném sejšnu pak u stolů na sále jako vždycky směska těch, co zbyli....

+++++

+++++

+++++

+++++

WABIHO LETOKRUHY V LUCERNĚ

Téměř osmihodinová přehlídka trampských kapel a jednotlivců s názvem Letokruhy aneb Poselství Wabiho Ryvoly byla odstartovaná o první dubnové neděli v prostorách pražské Lucerny, zaplněné do posledního místečka. V průčelí pódia visela velká zvětšenina kreslené podobizny

Wabiho, což bylo po celou dobu trvání koncertu jednoznačnou připomínkou toho, že hudební nadílka je věnována nedožitym devadesátinám trampského barda Wabiho, které by oslavil dva dny před konáním zmiňované akce. Byl to nejen jedinečný svátek trampské písničky, ale i příležitost k setkání kamarádů z různých koutů republiky a dokonce i ze Slovenska. Díky předčasné, lehce matoucí reklamě v předchozím roce, jsme měly s kamarádkou lístek zakoupený více než rok před akcí a musím dodat, že jsem nelitovala.

Průvodního slova se ujal ostrřílený Jordán (Jiří Vobora), skvělý muzikant a v poslední době pilný autor textů společných písničkových projektů s Béd'ou Šedifkou z T.O. Komáři. Jako první uvedl na pódium neobvyklou mírně improvizovanou osmičlenou sestavu Collegium Rowerum, v jejímž vystoupení zazářil zejména projev neúnavného a skvělého mladého

kytaristy Drobka, Jordánův bas, živelný projev Bouřky a bicí Kaliho ze Slovenska. Malým dárkovým překvapením byl letitý záznam Wabiho hlasu a s uspokojením jsem zaznamenala i vzpomínku na Tonyho Linharta.

Následující uskupení Podobní zvěři se rekrutuje z jedné stále akční větve Paběrek,

jehož střed tvořilo rodinné uskupení Fredyho Schuberta. Naservírovaný blok jejich různorodých písniček pro nás skutečně zavoněl ohně a připomínkou toho, proč vlastně tramské písničky vznikaly.

Brněnští Brabenci nastoupili v jednotných kapelních tričkách, aby nebylo mýlky, kam patří. Zahájili známou Bromovou skladbou Hvězdy jsou jak sedmikrásky nad Brnem, ale pak už zasypali posluchače populárními písničkami Wabiho, na nichž se tvůrčím potenciálem podílel i legendární swingař Rolf a které si v hledišti s nimi pobrukoval nejeden z trampíků.

V této chvíli se ne zrovna ráda, ale zcela nezbytně musím zmínit o jednom nešvaru, který z pódia napomenul i Jordán – a to neukázněnost a bezohlednost těch, kteří se v přísálí hlasitě bavili a rušili tak poslech diváků před nimi. Podobné výhrady se najdou i na jiných hudebních akcích, ale tady mne to mrzelo dvojnásob.

H.R.A. je zkratka dalšího tělesa v pořadu a znamená Hoboes Revival Alva. Ti se soustřeďují výhradně na ryvolovský repertoár, což publikum ocenilo a dokonce si vynutilo přidavek, ačkoliv v úvodu Jordán striktně předesílal, že si kvůli našlapanému časovému rozvrhu nesmí dovolit vůbec žádné přídávky. Ale budiž poctivě

dodáno, že nebyli jediní, komu bylo takové vybočení nakonec shovívavě dovoleno.

Českobudějovický Žalman, i když si posledních letech rozšířil životopis o pražský domicil, byl doprovázen jeho kapelní zpěvačkou Míšou Hálkovou Krmičkovou. Naprosto přesně se trefil do vkusu publika svými starými oblíbenými songy z počátku jeho hudební dráhy a Wabiho tramskou klasikou. Ohlas z hlediště nás, jako Jihočechy, příjemně potěšil.

Svou porci úspěchu si odnesl i pětičlenný T.E. Band se skvělou kytarovou hrou, který kdysi před lety zakládal Jožka Jégr a který se stále skvěle drží na tramské hudební scéně.

Za nejvyšší kapelu (možná i celorepublikově) lze pokládat Falešnou kartu z Nového Města na Moravě. Všichni čtyři její členové totiž narostli do mimořádné výšky a je třeba spravedlivě dodat, že stejným způsobem lze hodnotit i jejich výkon. Neustále jsou sice představováni jako mladá kapela, ale kupodivu v tomto roce oslavují již třicet let svého trvání. K jejich plusu bych přičetla nejen to, že jsou zároveň velice aktivní tramskou osadou, ale i fakt, že jejich projev na pódiu a přístup k textům pokládám za jeden z nejprocitěnějších. Je prostě vidět, že do svého hraní vkládají mimořádnou dávku své duše.

Za zahraniční účastníky lze pokládat slovenské Pekaringo, které nepřestává udivovat naprosto bezvadným projevem v češtině, bez jakéhokoliv akcentu. Tentokrát vystupovali s novou posilou – Jimmym a druhou zpěvačkou Naty. Líbil se mi i jejich repertoárový výběr, jehož prostřednictvím připomněli nejen Wabiho, ale i hobousácké zpěvačky Jarku Vrbovou a Marcelu Hadravovou. Známa, dnes již kultovní Wabiho písnička Zvláštní znamení woodcraft zazněla v jejich podání téměř jako tramský

kánon.

Úderné trojčlenné seskupení Sychravo to navzdory názvu pořádně po brněnsku rozsvítilo. A hráli bez výjimky samé Ryvolovky. Sestava je výhradně mužská záležitost a název této skupiny byl složen z prvních slabik jejich příjmení. Jenom pro zajímavost dodám, že slabika „vo“ patří Voborovi mladšímu, Jordánovu synovi.

Vysloveně jako sólista se prezentoval Štěpán Rak, který zahájil kytarovými fanfárami pro Wabiho a předvedl posluchačům naprosto neuvěřitelné

variace na kytarové struny. Opravdu nepřekonatelný Mistr kytary, který si s melodiemi doslova hraje jako s mýdlovými bublinami. A nemůžu opomenout ani silný emoční náboj jeho projevu, který na mne silně zapůsobil. Co mne navíc potěšilo byla skutečnost,

že i tady se Štěpán hlásil k tramské příslušnosti a že si zavzpomínal nejen na setkání s Wabim, ale i na svého dlouholetého kamaráda Dědka z pražského tramského společenství. Také Štěpán má na kontě letošní kulatiny, a tak bych mu přála, aby se mu třeba právě tomto roce splnilo jeho velké přání zahrát si na Pražském jaru.

Nezmar k neutahání – Běďa Šedifka, který v loňském roce oslavil neuvěřitelnou devadesátku, tentokrát

doprovodem Komárů přednesl příjemný pohodový blok písní, které své tramské

razítko rozhodně nezapřely. Snad i proto, že byl blízkým Wabiho souputníkem, naladěným na stejnou strunu.

Dalším nestorem na pódiu byl průkopník hry na banjo a country žánru s českými překlady – Marko Čermák s jeho Paběrkami, kterého publikum přivítalo stejně nadšeně jako předchozího interpreta. V původní sestavě se v průběhu poslední doby vyměnily dva mužské posty, ale Janin a Vlastin projev dámského dua na razanci nepolevil. Navíc Paběrky by letos mohly slavit čtyřicet let trvání. A v duchu jsem ocenila Markovu

skromnost a pokoru, ale i to, že pravidelně vystupují v pražské Vodárně, o tramských a vodáckých výpravách ani nemluvě.

Konec patřil stále dobré, odpichové Karabině, notoricky známé brněnské kapele, která nechybí na žádné větší koncertní prezentaci tramské písničky. K její popularitě nesporně přispívá i kytarista, skladatel a publicista Pavel Jelínek řečený Číča, který se zabývá i historií jihomoravského trampingu.

Vzhledem k pokročilé době konce letošního multikoncertu, kdy už téměř všechny vlaky rozjíždějící se do různých směrů odjely, publikum v sále značně prořídlo, ale i tak závěrečné hromadné zpívání zúčastněných muzikantů na pódiu i diváků v sále mělo svou sílu a rozhodně se všem uložilo do paměti jako nezapomenutelný zážitek.

HANKA HOSNEDLOVÁ

DAVIDŮV CAMP

I když se na potlach k 25. výročí T.O. Bolavý zub musí až do kraje hlubokých lesů a divokých skal pod Bezděz, vždycky to stojí za to. Je tam vždycky skvělá muzika, takže prostě musíte. I letos přijeli Saša s Lád'ou, Zbytky, Bílé skály i Meky z Bílé hvězdy a to znamená, že co písnička, to skvost a prostě

jsme byli rádi, že jsme zase spolu. I oheň se vydařil, ale vyjímečně bych se chtěl zmínit o něčem jiném.

Nedělní courání lesem mezi skalami přineslo jedno překvapení. Zavedlo nás pod převis, který před časem po léta obývali bezdomovci a zbylo po nich alespoň 50 pytlů s odpadky. V současné

době už tam ale po tři roky přebývá David. Přestože si sem všechno, včetně vody, musí nosit zdaleka, při setkání s ním jsem zjistil, že nejenže nesmrdí, ale naopak byl čistý a voněl kolínskou. Tento převis zdědil po svých předchůdcích a David se všechen ten nepořádek snaží uklízet. Bydlí tam i přes celou zimu. Je

soběstačný, nikoho o nic neprosí ani nežádá a je rád, že může chodit do práce... A není to ani klasický bezdomovec. Svůj domov si sice našel ve skalách a do práce jezdí na kole, ale pokaždé (když si třeba jede pro tu vodu) na malém vozičku postupně odváží všechny ty odpadky co nejsou jeho. Takových lidí je třeba si vážit. Nechodí sice v zeleném, ale je to možná větší tramp, než my všichni dohromady.

Proto bych byl rád, kdyby i ostatní kamarádi akceptovali název campu tak, jak jsem jej prozatím nazval pro sebe – Davidův camp. A jsme moc rádi, že jsme takového člověka poznali....

Volně zpracováno podle vyprávění Trampa Bobeše

PATNÁCT LET NA STRUNÁCH

Při dubnovém Setkání s tramskou písničkou v českbudějovické Besedě oslavili SOČB, muzikanti i pravidelní účastníci, zajímavé jubileum. A to patnáct let ode dne, kdy se toto zelené společenství sešlo poprvé, tehdy ještě v náruči restaurace Bergamo na okraji krajského města. Zdá se to neuvěřitelné, ale čas letí někdy rychleji, než si uvědomujeme, ale hlavně než bychom si přáli. Mezitím odešli někteří co

tuto tradici zakládali k nebeským ohňům,
ale na druhé straně se zase naše řady

rozrostly o nové vytrvalé příznivce.

Pro tuto příležitost tedy byly připraveny drobné upomínky na toto výročí v podobě velkých kulatých placek pro věrný hudební doprovod Zlaté řeky, zhotovené speciální technikou šikovným Tomášem,

dále pak papírové podoby tohoto grafického ztvárnění s připomínkovými veršíky události a pro všechny pak plechové kulaté odznaky se symbolickou patnáctkou. Dá-li Pajda, snad oslavíme příští kulaté výročí ve stejné sestavě jako tentokrát. – HH -

*Čas jak spřežení splašené pádí
na vlnách písniček a starých melodií
chytáme zelené vůně mládí
a trampská srdce v stejném rytmu bijí.
Zalomené palce a rukou stisk
vstupenkou jsou pro ten náš svět,
pro který už každý leccos risk
vždyť scházíme se rovných patnáct let!*

